

שיחת השבוע

יש חדש

סיום ותכנית מיוחדת

בהמשך לסיומי המסכת המסודרים בתשעת הימים ברשתות הרדיו קול חי, קול ברמה, מורשת וקול פליי, תשודר בצום תשעה באב, ברדיו קול חי, בשעה 13:00, תכנית מיוחדת שתמשך שעה ותעסוק בגישה החסידית לצום, לחורבן ולציפייה לגאולה. במהלך המשדר ייערך סיום על מסכת מועד קטן, המסתיימת בענייני אבלות, שאותם מותר ללמוד בתשעה באב.

חגיגת ספר התורה העשירי

עם סיום הרישום לספר התורה התשיעי של ילדי ישראל, נערכות ההכנות להשלמת כתיבת הספר וחגיגת הכנסתו להיכלו. המעמד הגדול יהיה ביום שני, כ' במנחם אב (3.8), בשעה 17:00, ברחבת הכותל המערבי. את כתיבת ספרי התורה בעבור ילדי ישראל יזם הרבי מליובאוויטש בשנת תשמ"א (1981), ומאז נרשמו מיליוני ילדי ישראל מכל העולם.

זוכרים וחוזרים

מוזיאון גוש קטיף פותח את שעריו בחופשת הקיץ, לציון 21 שנים לגירוש, בסימן 'זוכרים וחוזרים'. במוזיאון מוצגת ההיסטוריה היהודית של חבל עזה מימי החשמונאים ועד ימינו. שערי צדק 5 ירושלים. פתוח בשעות 10:00-18:00, ובימי 1 עד 14:00. טל' 02-6255456.

רשת קייטנות חב"ד
בפריסה ארצית
סרוקו את הברקוד
והרשמו לקייטנה
הקרובה אליכם

זמני השבוע

יחולת	תל-אביב	חיפה	באר-שבע	אילת	ניו-יורק
19:10	19:26	19:18	19:26	19:12	20:06
20:26	20:28	20:29	20:26	20:11	21:12

פרקי אבות פרק ג

שבת ישראל
קדם והזמנים

להרגיש טעם יהודי KEDEM

PRODUCT OF USA

הרשע פעולה שנועדה לבטא סופית את חורבנה של ירושלים – הוא חרש אותה במחרשה והשמיד כל זכר לתפארתה. בכך התקיימה הנבואה הקשה: "ציון שָׁדָה תִּחְרַשׁ".

במשך הדורות קרו עוד אירועים מצערים בתשעה באב, והקשה מכולם – גירוש ספרד. זה קרה לפני חמש-מאות ושלושים וארבע שנים, כאשר פרדיננד מלך ספרד גזר שעד 2 באוגוסט (1492) לא תישאר רגל יהודית על אדמת ספרד. אותו יום – תשעה באב היה.

לפני עשרים ואחת שנים חווינו עוד אירוע קשה

מקוננים ומאמינים. אמירת קינות ברחבת הכותל (צילום: מנדי הכטמן)

וכואב. תשעה באב היה היום האחרון שבו נדרשו תושבי חבל עזה לעזוב את בתיהם. התושבים רצו להאמין שלא ייתכן כי יהודים יעוללו פשע כזה לאחיהם. אך כעבור כמה ימים גורשו בכוח, ועשרות יישובים פורחים הוחרבו, לצהלת מרצחי החמאס.

יהפוך ליום ששון ושמחה

על כל האירועים הכואבים הללו אנחנו אבלים בתשעה באב, אך אנו גם זוכרים את דברי חז"ל שבתשעה באב, ביום החורבן, נולד משיח. משמעות הדבר, שמתוך החורבן צומחת הגאולה. מאמינים אנו אמונה שלמה, כי סופו של המסע הארוך הזה הוא בגאולה השלמה.

לכן תשעה באב הוא גם יום של אמונה וציפייה. אין אומרים בו תחנון, משום שאנו יודעים כי עתיד היום הזה להיות יום חג ומועד. מתוך החורבן יתחולל הבניין המחודש של הבית השלישי, המפואר פי כמה וכמה.

בימינו אלה, כאשר התממשו כל הסימנים שנתנו הנביאים וחז"ל על ימי 'עקבתא דמשיחא', ברור שאנו קרובים מאוד לגאולה האמיתית והשלמה, שבה ייהפך תשעה באב ליום ששון ושמחה.

יום התבוננות, אמונה ותקווה

תשעה באב הוא יום של אמונה וציפייה. מאמינים אנו שמתוך החורבן יתחולל הבניין המחודש של הבית השלישי, הגדול פי כמה וכמה

השבת הזאת חלה בשיאם של ימי האבל על חורבן בית המקדש. בעוד ימים אחדים נציין את היום המר, שבו חרבו שני בתי המקדש ובו החלה הגלות האיומה והנוראה. אלה ימים שבהם אנחנו מתכנסים בתוך עצמנו, ומהרהרים בצרות ובייסורים שפקדו את העם היהודי לדורותיו.

תשעה באב מנקז אליו את כל הצער והכאב שעבר העם היהודי באלפי שנות קיומו. זה יום צום, שבו אין אוכלים ושותים, אין מתרחצים, ואפילו אין מברכים איש את רעהו בשלום.

אירועי תשעה באב

בתשעה באב נגזרה הגזרה על בני דור המדבר שלא ייכנסו לארץ ישראל. זה היה לאחר שהעם התפתה לדברי המרגלים, שהוציאו את דיבת הארץ רעה, ובני ישראל ישבו לבכות: "לוי מִתְּנֵנוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אוּ בְּמִדְבַּר הַזֶּה". מאז נקבע הלילה הזה לליל בכי ואבל.

ואכן, ביום הזה חרב בית המקדש הראשון, בשנת גשל"ח (לפני אלפים וארבע-מאות וארבעים ושמונה שנים). בתשעה באב נחרב בית המקדש השני, בשנת גתתכ"ח (לפני אלף ותשע-מאות וחמשים ושמונה שנים). בעקבות החורבן הזה יצא העם היהודי לגלות הארוכה שעדיין לא בא קיצה.

חמישים ושתיים שנה אחרי החורבן אירע עוד אירוע מכאיב: נפילת ביתר. גם עיר זו נפלה בתשעה באב, מתוך טבח נורא בבניה. בעקבות נפילתה התפזרה גם שארית הפלטה שנותרה בארץ ישראל.

ביום הזה ביצע הקיסר הרומאי טורנסרופוס

שולחן שבת

מעובד על פי שיחותיו של הרבי מליובאוויטש

עריכת: לוי שייקביץ

תוכחה ששומרת על הכבוד

פרשת דברים נפתחת בדברי התוכחה שנשא משה רבנו באוזני בני ישראל. התורה מציינת את המועד המדויק שבו נאמרה התוכחה: "וַיְהִי בְּאַרְבָּעִים שָׁנָה בְּעֶשְׂרֵי חֹדֶשׁ בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ". רש"י לומד מכך: "מלמד שלא הוכיחם אלא סמוך למיתה. ממי למד? מיעקב וכו'".

אבל האמת היא שאין זו הפעם הראשונה שמשח הוכיח את העם. בכמה וכמה מקומות, לאורך המסעות במדבר, מצאנו שמשח השמיע באוזני העם דברי מוסר. אם כן, איך רש"י יכול לומר ש"לא הוכיחם אלא סמוך למיתה"?

מן המעיין

העיסוק הנכון

רבי רפאל מִפְּרִי־שֵׁי, תלמידו של רבי פינחס מקוריץ, היה רגיל לעסוק בהבאת שלום בין אדם לחברו ובין איש לאשתו. פעם אחת הלך בתשעה באב לבית אחד, להשכין שלום בין אנשים שהתקוטטו שם. שאלוהו: וכי לא היה אפשר לדחות זאת לאחר תשעה באב? השיב רבי רפאל: בית המקדש חרב בעוון שנאת חנם, ולפיכך ביום החורבן עלינו לעסוק בהשכנת שלום.

בלי הזמנה

"אקמצא וברקמצא חרוב ירושלים" (גיטין נה,ב). והלא קמצא לא בא כלל ולא היה בסעודה, ולמה מזכירים את שמו לגנאי? אלא שאוהב נאמן צריך לבוא מעצמו לשמחת חברו, אפילו לא הוזמן, וקמצא לא עשה כן. לכן גם לו חלק בחורבן.

(רבי יצחק מוורקין)

איזה חורבן

"וראי לכל ירא שמיים להיות מצר ודואג על חורבן בית המקדש" (שולחן ערוך). שאלו את הרבי מקוצק: ומי שאינו ירא שמיים אינו צריך להצטער על חורבן בית המקדש? השיב: אדם כזה צריך להצטער קודם כול על חורבן עצמו.

איבה רעה

"איבה ישבה בדד העיר רבתי עם" (איכה א,א). נרמזו בזה דברי חז"ל (יומא ט): "מקדש שני, שהיו עוסקים בתורה ובמצוות וגמילות חסדים, מפני מה חרב?

להצפין או לגלות?

עוד שאלה מתעוררת למקרא המשך דברי רש"י, על המילים "אלה הדברים": "לפי שהן דברי תוכחות ומנה כאן כל המקומות שהכעיסו לפני המקום בהם, לפיכך סתם את הדברים והזכירם ברמז, מפני כבודם של ישראל". ואולם רש"י עצמו מפרט כיצד שמות המקומות רומזים לחטאי העם במדבר.

נשאלת השאלה: אם אלה דברי תוכחה, שתכליתם לעורר את העם, מה הטעם לומר אותם ברמז בלבד? הלא השומע עלול להעמיד פנים שלא הבין את הרמזים. כידוע, דברי תוכחה יש לומר בלשון ברורה, נוקבת ומפורשת! ומצד שני, אם התורה הצפינה את התוכחות, כדי שלא לפגוע בכבודם של בני ישראל, מדוע רש"י בא ומגלה ומפרט את תוכן החטאים?

תוכחה יחידה

התשובה על השאלה הראשונה פשוטה למדי: לאורך המסעות במדבר, כשמשח רבנו הוכיח את בני ישראל, היה זה בראש ובראשונה למטרה מעשית ומיידית – למנוע מהם לחטוא בפועל. כאשר יש צורך להזהיר מלעבור על רצון ה', אי אפשר לדחות את הדבר עד 'סמוך למיתה', אלא יש לומר את הדברים בשעת מעשה.

ואולם פרשתנו מספרת על סוג אחר של תוכחה. כאן לא היה צורך להזהיר את העם בטעות המיידית ממעשים שאינם ראויים, אלא זו למעשה הפעם הראשונה שבה משה רבנו נושא דברי תוכחה החלים על אירועי העבר. הוא מזכיר אירועים רחוקים, שהתרחשו לאורך ארבעים השנים במדבר. יתרה מזו, התוכחה אינה מושמעת כלל באוזני החוטאים עצמם, שכן דור המדבר כבר מת, אלא לבניהם, הדור החדש, העומד להיכנס לארץ. על כך אומר רש"י "לא הוכיחן אלא סמוך למיתה" – משה דחה את דברי התוכחה האלה לסוף ימיו, כשם שנהג יעקב אבינו.

מרחק הדורות

ובאשר לשאלה השנייה – משה הסתפק באזכור מרומז של החטאים מפני שזה היה בתקופה קרובה יחסית למועד ההתרחשויות, כאשר הרושם שלהם עדיין היה חי ומורגש בקרב העם, ולכן הזכרתם בפירוש הייתה יכולה להיות בה פגיעה בכבודם של ישראל.

ואולם בחלוף אלפי שנים, בדורו של רש"י, מרחק הזמן מאפשר לציין בפירוש לאילו חטאים רומזים דבריו של משה, ואף נדרש לעשות כן, כדי לבאר את פסוקי התורה ולהפיק את הלקח העולה מהם.

(תורת מנחם תשמ"ז, כרך ד, עמ' 176)

אמרת השבוע

ההקשבה מרגיעה

רבי מרדכי יהודה לייב וינקלר, רב העיר פאד שבהונגריה, בעל שו"ת 'לבושי מרדכי', נודע בשל ענוותנותו, צניעותו וטוב ליבו.

הוא נהג לומר שכל מנהיג רוחני צריך שתהיה לו היכולת להקשיב בתשומת לב לכל בעיותיו של יהודי הפונה אליו ומבקש את עזרתו. עליו להקשיב אפילו לבעיות שאין בכוחו לפותרן או ליעץ לאותו יהודי כיצד לנהוג.

הרב הסביר שעצם העובדה שהשיחה עם הרב מאפשרת לאדם לשפוך את מרידות ליבו היא הקלה בשבילו.

רמז לכך, אמר, יש למצוא בדברי משה רבנו: "וַיְהִי כִּשְׁנֵי יָמִים וְשָׁלֹשׁ יָמִים, וַתִּקְרָבוּ אֵלַי וְשָׁמַעְתִּיו". אין הוא אומר שיפתור את 'הדבר אשר יקשה מכם', אלא רק 'ושמעתי'. די שהיהודי יכול לספר את מה שקשה לו, אפילו אם לא יקבל תשובה. זה עצמו מרגיע את הדעת.

תשעה באב

מפני שהייתה בו שנאת חנם". זה נרמז בראשי התיבות של הפסוק "איכה ישבה בדד העיר רבתי עם היתה" – איבה רעה. שנאת חנם זו איבה רעה, כי על כל חטא כלפי הזולת יש דרך לפייסו, אבל על שנאת חנם אי אפשר לפייס.

(סמ"ק)

יופי מיותר

"ויצא מבית ציון כל הדרה" (איכה א,ו). ריבוננו של עולם, אם נגזרה הגזירה שייצא מבית ציון כל הדרה, כל היופי, ההוד וההדר של ישראל – קח מהם את היופי של העניות – "איה עניותא לישראל" (חגיגה ט). (המגיד מדובנה)

בריאה חדשה

"קרא עליי מועד" (איכה א,טו). חוק הוא בבריאה שאי אפשר לבריאה חדשה בלי שיתקלקל מה שהיה קודם. כגון תבואה מן הגרעין הנרקב, וכן יצירת האפרוח מכיליון הביצה. בחורבן טמון בהעלם אורו של משיח, ולא היה יכול להתגלות אלא אם כן יחרב הבית קודם לכן. זהו "קרא עליי מועד", כי באמת הוא מועד.

(רבי פינחס מקוריץ)

מועדים לשמחה

תשעה באב חל תמיד ביום שחל בו פסח. בליל תשעה באב היה רבי יצחק מברדיצ'ב רגיל לומר בנעימת ההגדה: "כן ה' אלוֹקֵינוּ... יגיענו למועדים ולרגלים אחרים" – ריבוננו של עולם, קח מאיתנו את ה'מועד' הזה ותן לנו מועדים ורגלים אחרים, מועדים לשמחה.

ביקור במרכז חב"ד ניו יורק

הנכם מוזמנים לליווי אישי באוהל הרבי ובמרכז חב"ד העולמי 770 בניו יורק

הירשמו בקלות באתר חב"ד ישראל

ש"ק תמידין ומוספין פרק ב"ה

א' פרק רח

ב' פרק ט"ו הל' פסולי המקדשין פרק א

ג' פרק י"ב

ד' פרק י"ג

ה' פרק י"ד

ו' פרק י"ה

ז' פרק י"ו

ש"ק נטח ההגדה

א' פרק ב

ב' פרק ג

ג' פרק ד

ד' פרק ה

ה' פרק ו

ו' פרק ז

לשיעורים ולפרטים נוספים: chabadisrael.co.il/rambam

מציג

לבריאות שלכם יש מחיר מצינין!

מצטרפים עכשיו את כל המשפחה לקולקטיב הבריאות מבית גפן קולקטיב ונהנים מפוליסה רחבה ומקיפה **ובמחיר הכי משתלם שיש** לכל המשפחה!

תרופות מחוץ לסל (בהתאמה אישית לפי DNA)

ניתוחים פרטיים בארץ ובחו"ל

ייעוץ רפואי פרטי

לבדיקת זכאות חייגו 077-444-7777

גפן קולקטיב
בריאות ופיננסים

מסד

משכנתא לא ממחזרים עד שמבינים כמה כסף הולך לפח

מנקים ריביות מיותרות מקטינים החזרים חודשיים

ממחזרים משכנתא

עם יוסף מנחם משכנתאות

רק ב- 3,900 וחוסכים עשרות עד מאות אלפים

יוסף מנחם 41 שנות ניסיון כבנקאי בכיר לשעבר מומחה שמדבר את השפה הבנקאית עבורכם

מנקים החזרים מיותרים חייגו עכשיו לשיחת ייעוץ ללא עלות: **054-8662-942**
הזדרון לחמש! המבצע בתוקף לזמן מוגבל!

יוסף מנחם משכנתאות
www.a-menachem.co.il

המחירים לא כוללים מע"מ

הרבי מליובאוויטש לומד מזה ש"אצל בני ישראל לא שייך עניין של חורבן בפני עצמו, כי התורה היא תורת חסד, ואם כן, כאשר ישנו ענין של חורבן, הרי יחד עם זה באה מייד גאולה, וזוהי הכוונה הפנימית של החורבן והגלות - כדי שעלידם יוכלו לבוא לעניין הגאולה" (תורת מנחם כרך לא, עמ' 161).

ועוד דבר אפשר ללמוד מזה: "שמשך זמן החורבן היה יכול להיות - אילו זכינו - ברגע כמימרא, כשיעור הזמן שבין געיית הפרה בפעם הראשונה לגעיית הפרה בפעם השנייה. וגם עכשיו תלוי הדבר בידינו, שבכל רגע ורגע יכולים אנו לפעול ירידת והתגלות בית המקדש השלישי... כי כאשר ההנהגה של בני ישראל היא באופן של 'בקולו תשמעו', אזי בא משיח היום" (תורת מנחם, כרך ג, עמ' 274).

חורבן וגאולה ברגע אחד

גְעִיָּה. מסופר במדרש (איכה רבה, א,נא) שבתשעה באב, יום החורבן, היה יהודי שחרש את שדהו בעזרת פרתו, והפרה געתה. עבר שם ערבי אחד, שהיה מבין שיחת בהמות, ואמר לו: התר פרתך והתר מחרשתך, מכיוון שעכשיו חרב בית המקדש של היהודים. בעודו מדבר עימו געתה פרתו פעם שנייה. אמר לו הערבי: אסור פרתך ואסור מחרשתך, מכיוון שעכשיו נולד מושעם של ישראל.

מדרש זה הובא להלכה למעשה, שכן הוא מהטעמים שאומרים 'נחם' בתפילת מנחה של תשעה באב (אף שהוא יום אבל), ומקדשים את הלבנה במוצאי הצום, אף שמנהגי אבלות עדיין נוהגים עד יום המחרת.

אהבה לישראל בתוך החורבן

המדרש מספר (פתיחתא דאיכה רבה ט) שכשנכנסו האויבים לקודש הקודשים ראו את הכרובים ופניהם איש אל אחיו. מצב כזה של עמידת הכרובים רומז לזמן "שישראל עושים רצונו של מקום" (כדברי הגמרא יומא נד, ב, בבא בתרא צט, א). והלאו שעת החורבן הייתה לכאורה ההפך משעת רצון, ולמה עמדו אז הכרובים ופניהם איש אל אחיו?

אלא שהגלות והחורבן אינם רק כעס על עם ישראל ועונש על חטאיו. בתוך הגלות

והחורבן מסתתרת אהבה גדולה ומופלאה של הקב"ה לעמו. ייעודי הגאולה הנפלאים אינם יכולים לבוא אלא עלידי הגלות, וכל מטרתה של הגלות - הגאולה.

מבחינה חיצונית היה בעת החורבן הסתר פנים איום; אך הואיל והקב"ה הוא תכלית הטוב והחסד, עלינו לומר שבתוך הסתר פנים זה מוסתר טוב נפלא ונאצל - זו הגאולה, שהיא גילוי אור חדש לגמרי.

עמידת הכרובים בשעת החורבן ממחישה את פנימיות הדברים: אין זה רק עונש וחרון אף, אלא יש כאן ביטוי לאהבתו העצומה של הקב"ה לעמו, שבתוך החורבן הוא בונה את אור הגאולה האמיתית והשלמה.

סובלים מאקדמה / פסוריאזיס / גרד שלא עובר / יובש / מחלות עור אחרות? האם שמעתם על הפטנט הישראלי מייביום?

די לסבול! יש פרוביוטיקה חדשנית לעור!

שירות לקוחות: 058-5554181 | להזמנות באתר: www.mibiome.co.il

חדש! סרום פרוביוטי סבעי לפני פורמולה מוגנת בפטנט בינלאומי המיקרוביום של **שוב צעיר** (נכשיו במחיר השקה לזמן מוגבל. זמין באתר בלבד)

מה עושה את הסרום שלנו ייחודי? צמצום קמטים • תומך בשיקום המיקרוביום של העור מעניק לחות ממושכת וגמישות סבעית • נספג במהירות, מתאים גם לעור רגיש • 100% מרכיבים סבעיים, ללא מים או חומרים סינתטיים

לשיחת בתי מרקחת וחנותי טבע ברחבי הארץ: mibiome.co.il/points-of-sale

מעשה שהיה

מנדי שייקביץ

מעין הדמעות לא יבש

התרגשות רבה שררה בעיר טריפולי שבלוב עם בואו של האורח הנכבד, רבי וידאל פרץ, מנכבדי רבני תלמסאן שבאלג'יריה.

אלה היו הימים שאחרי גירוש ספרד. רבים מהמגורשים קיוו למצוא מקלט באי מיוקרה, באיים הבלאריים, ואולם כעבור זמן הונפה חרב הגירוש גם עליהם. בעיר תלמסאן שבאלג'יריה הייתה קהילה יהודית גדולה, מן העתיקות בצפון אפריקה, ובה קבעו את משכנם כמה מגדולי הרבנים שגורשו מספרד וממיוקרה.

הרבנים גילו כי בשל הצרות השתבשו כמה וכמה הלכות בקרב יהודי צפון אפריקה, ובכלל זה הלכות הקשורות לאבל על חורבן בית המקדש. הם פתחו במערכה להחזרת ההקפדה על ההלכות, ולצורך זה יצאו למסעות ברחבי המדינה והמדינות השכנות.

זה היה הרקע לבואו של רבי וידאל לטריפולי בימים הסמוכים לחודש אב. הוא נשא דרשות נלהבות בבתי הכנסת, ועורר את השומעים על דיני האבלות של ימי בין המצרים ותשעה באב.

"אילו היינו בוכים כראוי על חורבן בית קודשנו", זעק רבי וידאל, "לא היינו צריכים לבכות על רבבות ההרוגים על קידוש השם, ועל כל מי שלא עמדו בניסיונות הקשים של גזירות השמד".

דרשותיו עוררו את לב הציבור, ואולם יהודי קשיש וכבד ראייה, ניסים שמו, לא היה שותף להתרגשות. "מה רוצה מאיתנו החכם?", התרעם. "מעיינות הבכי שלנו כבר יבשו מרוב צרות. כיצד מצפה החכם שנוריד דמעות בכל לילה על חורבן בית המקדש?!"

חלפו כמה ימים, והגיע ערב שבת חזון. כאשר התאסף הציבור לתפילת המנחה נשמעו לפתע קולות שבר ובכי קורע לב מירכתי בית הכנסת.

המתפללים נדהמו לראות את ניסים הקשיש יושב על הארץ וממרר בבכי.

בתחילה חשבו כי דברי התוכחה של רבי וידאל נכנסו לליבו והוא מקונן על החורבן, אך כשידידיו ניסו להרגיעו התברר שסיבת בכיו שונה לחלוטין.

"בימי נעוריי קיבלתי ירושה גדולה מאבי", יילל הישיש. "בכסף קניתי אבני חן יקרות, ותפרתי אותן בסתר בשולי בגדי. בכל פעם שהייתי זקוק לכסף, מכרתי אבן אחת. לפני שעה קלה, כשבאתי להחליף את בגדיי לכבוד שבת, גיליתי כי יד זדונית שדדה ממני את כל היהלומים! נותרתי עני ואביון!".

ניסים הפנה אצבע מאשימה כלפי אדם שהחל בעת האחרונה להתחבר עימו ואף ישן בביתו. המתפללים ניסו להרגיעו, והבטיחו שמיד אחרי

חורבות העיר הרומית, שעליהן נבנתה העיר טריפולי בלוב

כאשר התאסף הציבור
לתפילת המנחה נשמע
לפתע בכי קורע לב
מירכתי בית הכנסת.
המתפללים נדהמו לראות
את ניסים הקשיש יושב
על הארץ וממרר בבכי

השבת יובא העניין לפני בית הדין. אלא שלקראת תפילת ערבית פרץ שוב ניסים בבכי מר וקולני. עם סיום התפילה במקום ללכת לביתו, ניגש

ניסים אל רבי וידאל, שנותר בבית הכנסת. הוא ביקש מחילה ואמר שכעת הוא בוכה על הדברים שהשמיע לפני כמה ימים, שמעיינות הדמעות יבשו וכי אין לו יכולת לבכות על חורבן בית המקדש.

"כעת אני רואה שכאשר יש לי צער על אובדן ממון, נפתחו לפתע כל מעיינות הדמעות שלי. ועל כך אני בוכה – כיצד בכיתי על כספי ולא על צער השכינה וחורבן בית המקדש?".

רבי וידאל אמר שהוא מוחל על כבודו, אלא שבית המקדש תבע את עלבוננו. ועכשיו, אחרי ששב בתשובה שלמה, ואף עורר את הציבור כולו על חורבן הבית, ודאי יעזור ה' והגניבה תימצא.

בבוקר יום ראשון התכנס בית הדין בראשות רבי וידאל. החשוד נקרא לדיון. עדים העידו כי זה איש רב מעללים, שכבר נמצאו בידו בעבר גניבות רבות. אלא שהאיש כפר באשמה, ואף הציע כי יישבע שידי נקיות.

רבי וידאל והדיינים נבוכו. היו רגליים לדבר, והוכחות נסיבתיות שהוא הגנב, ואולם לא היו עדים למעשה הגניבה עצמו.

הם החליטו לשגר מכתב דחוף אל רבי שמעון בר-צמח דוראן (התשב"ץ), מגדולי הדור ודיין בבית הדין הגדול באלג'יר. בתשובתו כתב כי הסתמכות על עדים בלבד תאפשר לגנבים לחמוק מעונש, שכן דרכם לפעול באין רואים. לכן רשאי בית הדין לחרוג משורת הדין ולהעניש לפי צורך השעה, כדי להגן על העשוקים, ובפרט על אדם עיוור, שהיה טרף קל לנוכלים.

רבי שמעון אף העיד כי נהג כך בעצמו: "וכבר אסרתי אני בבית הסוהר יהודי מכאן... שגנב ממש, ועלידי נִכְרֵין דברי אמת אסרתיו, ואחר-כך נמצאת הגניבה בידו וקילסוני כל הקהל על זריזותי בזה".

מכתבו של רבי שמעון התקבל בשמחה אצל הדיינים. הם זימנו את החשוד ואיימו עליו בעונשים כבדים אם לא ישיב את הגניבה. האיש נבהל והודה.

בני הקהילה ראו בהשתאות כיצד השיב רבי וידאל את הגניבה, וביקשו כי יישאר עימם. רבי וידאל נענה ונשאר בעיר עוד פרק זמן, שבו מסר שיעורים רבים בהלכה ועורר את לב הקהל.

(על-פי ספר התשב"ץ גקסח; דרישה וחקירה)

הכי טעים, הכי אותנטי

'שבע שוק' במסעדה היהודית

יריד אוכל ענק עם מגוון מאכלי שבת אותנטיים מכל הסוגים והעדות

רח' מצדה 12, בני ברק | 03-5789999

3mno

בר מים עם טכנולוגיית שבת למהדרין

נועם 3 ננו. נעים להכיר!

מים חמים כ-6.5
ליטר גם בשבת

מים קרים ללא הגבלה
גם בשבת

שירות וניסיון
מעל 20 שנה

קטן
וקומפקטי
במיוחד

אסיקום

מוקד הזמנות:
077-2304757

עם הרב פרופ' דור פישמן
מנהל בית חב"ד בקדומים

רציתי לשאול

**בחסידות נאמר שבשבת
חזון מראים לכל יהודי
את בית המקדש מרחוק.
והלוא איננו רואים זאת?**

הנביא דניאל מתאר
חזון נבואי שראה
(דניאל י"ה): "וַאֲשֶׁא אֶת
עֵינֵי וַאֲרָא, וְהִנֵּה אֵישׁ
אֶחָד לְבוּשׁ בָּדִים".
הוא מציין כי במקום
נכחו בני-אדם נוספים,

ואולם הם לא ראו את המחזה: "וְהָאֲנָשִׁים
אֲשֶׁר הָיוּ עִמִּי לֹא רָאוּ אֶת הַמַּרְאָה,
אֲבָל חָרְדָה גְדֹלָה נִפְלָא עֲלֵיהֶם, וַיִּכְרְחוּ
בְּהֶחְבָא".

חז"ל (מגילה ג,א) שואלים: אם האנשים
האחרים לא ראו את המראה, מדוע נחרדו
ונבהלו? ומשיבים: "אף-על-גב דאינהו
לא חזו, מזלייהו חזו". כלומר, אף-על-פי
שהם עצמם לא ראו, המזל שלהם ראה.

תורת החסידות מסבירה שה'מזל' הוא
שורש הנשמה, שלא התלבש בגוף, ושרוי

ט' באב ביום חמישי

רגיל, כל עוד לא נכנס הצום.

בסעודה זו לא יֵשְבו שלושה אנשים
יחד לאכול, ואם אכלו – לא יִזְמְנו.

יש מחמירים לטבל בסוף הסעודה
חתיכת לחם במעט אפר ולאכול, ויש
אוכלים ביצה קרה וקשה באפר, על שם
הפסוק (איכה ג,טז): "וַיִּגְרַס בְּחֶצֶץ שִׁנִּי,
הַכְפִּישֵׁנִי בְּאָפֶר" (ואם כבר אכלו בסעודה
תבשיל, יש מתירים לאכול את הביצה
אחרי ברכת המזון).

בצאת הצום, אחרי ערבית, נוהגים
לקדש את הלבנה בציבור. למנהג אשכנז
ובעלז ממתנינים למוצאי שבת נחמו. לפני
כן יש (לטעום משהו, אם אפשר, וכמו-כן)
לנעול נעליים רגילות. יש מברכים אז גם
'שעשה לי כל צורכי', אבל לפי הבן-איש
חי ומנהג חב"ד אין לברך את הברכה.

השנה מותר להסתפר, לכבס בגדים
ולהתרחץ לכבוד שבת (בלבד) גם בלילה.
יש מתירים לטעום בשר בבישול לכבוד
שבת גם לפני חצות היום, אך יש להימנע
מללבוש בגד מכובס עד חצות אם אין
צורך בכך.

מקורות: תענית לא. טושו"ע א"ח סי' תקנב' תקנ"ג.
שו"ע א"ח סי' תכו ס"ב, תקנה, ונו"כ. משנ"ב ופסקי
תשובות. נטעי גבריאל בין המצרים פנ"ב נ"ג, פריפ"ט, ושי"ג.

הלכה למעשה

הרב יוסף גינזבורג
רב אזורי, עומר

**שאלה: מה הם השינויים
השנה במוצאי תשעה
באב, כאשר למחרת הוא
ערב שבת?**

תשובה: בדיני הצום עצמו אין הבדלים.
התענית מתחילה בשקיעת השמש של ח'
באב, בדומה ליום הכיפורים.

מנהג קהילות האשכנזים לאכול
סעודה עיקרית בשעה מוקדמת יותר,
ואחרי תפילת מנחה אוכלים את הסעודה
המפסקת. בסעודה המפסקת אסרו חז"ל
לאכול שני תבשילים. ירקות ופירות חיים
מותר לאכול בלי הגבלה, ואפילו כמה
מינים. וכמו-כן אפשר לאכול בסעודה
כמה סוגים של מוצרי חלב שאינם
מבושלים.

בסעודה זו נוהג לשבת על הקרקע
(ולהניח הפסק כלשהו, כמו בד או נייר
וכדומה) או על כיסא נמוך. אין צורך
לחלוץ נעליים קודם הסעודה, מכיוון
שהאבלות אינה נוהגת מבעוד יום. לכן
אחרי הסעודה מותר לשבת על כיסא

תקציר: סעיד המחפש לקוף נעלם בתוך תהלוכת התחפושות, ומר אמנון מכריז על פרס לכל מי שיוריד מעצמו תחפושת של חיה לא כשרה. הוא מתכנן כמובן לאחד משלשת ה'קופים' בתהלוכה הגדולה...

הגי'פ זז...

הציץ ראש מתלתל של ילד מתוך ועינים... עינים מלאות דמעות אימה. מר אמנון, כאלו ספג אגרוף בפרצופו, הביט בפה פעור בילד המפחד, ונדחף בחפזה את האקדח בחזרה לכיסו. "למה... למה לא אמרת..." גמגם מר אמנון. "למה לא הורדת את התחפושת כמו כלם?"; אף הילד לא ענה.

ילד אחד נדחף פתאום למעגל ולחש משהו באזנו של מר אמנון. אנחנו שמענו. "אני מכיר אותו", אמר הילד. "הוא שכן שלנו. הוא חרש. הוא לא שמע מה שאמרת. הוא בטוח שזה אקדח אמתי. סתם הפחדת אותו".

"סליחה!", פרע מר אמנון ליד הילד ולטף את ראשו. "סליחה!", שב ואמר, מול עיניו, כדי שיוכל לקרא את תנועות שפתיו. "יש מי ששומעים יותר ויש שפחות. לא זכרתי. אני מצטער!".

"לא נורא!", הגיב הילד לראשונה, במבטא כבד. "אתה יודע, כמו שהעוברים שומעים יותר טוב מאחרים, גם אנחנו, החרשים, רואים יותר טוב מאחרים... הנה, אתם רואים את הנקדה הזאת שם? אתם יכולים להגיד מה זה?" - הוא הצביע על איזושהי נקדה רחוקה רחוקה מאחורינו.

אין ספק. הספקנו להתרחק משם מרחק הגון. רק לפי הכוון ידעתי שהנקדה המערפלת היא שם אינה אלא הגי'פ הנטוש שלנו.

"זה גי'פ!", אמר הילד בגאווה. "ואתם רואים שהנקדה הזאת זה עכשיו? זה מפני שאיש אחד מתחיל להסיע את הגי'פ הזה עכשיו..."

היינו רחוקים מאוד מן הגי'פ. עד שנפלט דרך החוצה הגי'פ כבר יעלם מן העין. "לנסות לירות בו?", שאל אחד השוטרים את מר אמנון ונענה במבט רושף. "פה? ליד הילדים? מה קרה לה?"

"מר אמנון!", הרגיע פתאום צ'יקו. "אין סבה לדאגה, סעיד לא יצליח להתרחק יותר מדי. אני מבטיח לך!".

"תודה רבה!", נשף מר אמנון בזעם, "אפשר לדעת על סמך מה אתה מבטיח?"

"על סמך המסמר הזה", ענה צ'יקו בנחת בעודו שולף את המסמר הארוך מכיסו. "מתוך נסיון, אחרי הפנצ'ר שעשיתי לו עם המסמר הזה, אין לו הרבה סבויים לברח..."

המשך יבוא

"יפי, עכשו הגיע תורם של הקופים!", קרא מר אמנון, והפעם בהתרגשות אמיתית. "בואו נראה! מי הראשון מן הקופים שמוציא את ראשו מן התחפושת? קדימה, קופים אמיצים, כלנו מחכים!".

ראשון הוריד את תחפושתו ילד חמוד. גילאור שמו. חנית בשן העזה אתריו וזחלה אף היא החוצה מתוך תחפושתה המעייקה, לקול מחיאות כפי ההמונים.

נותר רק הקוף הגדול מכלם. "נו!", צבאו עליו כלם. "מה אתה מתבייש? כלם הורידו!".

היינו קרובים מאוד וראינו הכל. עיני כלם היו מרפזות בקוף העקש, היחיד שסרב לשחרר פעלה ולהצטרף למבצע הגדול. מר אמנון קפץ מן הרקב. "אנחנו ננסה לשכנע אותו מקרוב", הסביר ברמקול. "בינתיים בבקשה לשים שיר שמח במיוחד: שישו את ירושלים גילו בה...", פצח מר אמנון בעצמו בשיר ובנרגע הצטרפה התזמורת בקול מחריש אונים.

מר אמנון התייצב מול הקוף. "נו, אוילי אתה כבר מוכן להוריד את התחפושת?", אמר בשקט, "הרי אתה יודע מה יש לי בכיס". הקוף לא הגיב. מר אמנון קרב את פרצופו אל פרצופו של הקוף ושלף בשקט את אקדחו הקטן, מסתר בין שתי פפות ידיו, והציבו מול עיני הקוף. "אתה מוריד עכשו את ה...". מר אמנון אפילו לא הספיק לסים את המשפט והקוף הושיט בעצמו את ידו והסיר מעצמו את 'ראשו'. מר אמנון הסיר עכשו אף הוא את המסכה ששטה על עצמו, שלף את אקדחו בגלוי וצעק: "סוף-סוף! בשם החק אתה עצני..."

המלה נתקעה בגורנו. מאחורי ה'ראש' הקופי

פרשה מי יודע

לצאת ולהאיר

שאלה: מה אנחנו יכולים ללמוד מהפסוק "ה' אלוקינו דבר אלינו בהרב לאמר, רב לכם שבת בהר הזה?"

תשובה: רבי ציון הכהן יהונתן מפרש את הפסוק על-פי הגמרא, שיצר הרע דומה בהתחלה להלך ברחוב, אחר כך הוא נעשה כמו 'אורח', ובסוף הוא כאלו 'בעל הבית' שלנו. המלה 'חרב' מזכירה את המלה 'חרבן' - וזה מה שיצר הרע מנסה לעשות. התורה מזוהרת: "רב לכם" - אל תתנו ליצר הרע להיות ה'רב' והאדון שלכם.

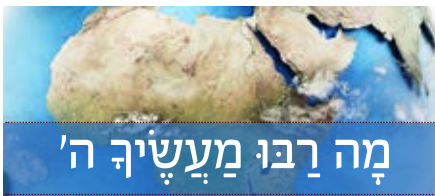
הרבי מלויבאויטש מסביר את הפסוק במשמעות אחרת: אחרי שלמדנו תורה בהר סיני, אסור לנו לדאג לעצמנו בלבד. הקדוש-ברוך הוא אומר "פנו וסעו לכם" - צאו למקומות אחרים, תפגשו עוד יהודים, ותאירו אותם באור התורה והמצוות!

שאלה: מה לומדים מהפסוק "אכל תשברו מאתם בכסף ואכלתם וגם מים תכרו מאתם בכסף ושתינתם?"

תשובה: רבי יחזקאל משינאוה אומר ש'בכסף' זה מלשון 'כסופים', רמז לתאוה. אומרת התורה: "אכל תשברו... בכסף" - כשאוכלים צריך 'לשבר' את החשק הגדול לאכל, וגם מים תכרו... בכסף" - המלה 'תכרו' מזכירה את המלה 'להכיר'. עלינו להכיר שאיננו שותים מפני שזה טעים, אלא כדי להתחזק ולעבד את ה'.

שאלה: מדוע נאמר אחרי האזהרה "לא תכירו פנים במשפט" שהמשפט "לא לאלקים הוא?"

תשובה: רבי ליבוש חריף מסביר: לפעמים, במהלך המשפט, פניו של אחד האנשים נעשות פתאום אדמות מרב בושה או התרגשות. הדין עלול לחשב: "הוא מסמיק, בטח הוא משקר". לכן התורה מצווה: "לא תכירו פנים במשפט" - אל תסתכלו על הפנים של האדם ואל תסיקו מזה מסקנות, אלא תקשיבו להוכחות ולטענות בלבד!

מה רבו מעשיה' ה'

לעטלף יש אהל

האם זה פדור צמר גפן? או אולי מרשמו קטן? לא, זה צטלף לבן וקטן, שחי ביערות הגשם של אמריקה הדרומית, זיזף לבן שמו. יש לו פרווה לבנה ורפה, ואף ואזנים בצבע זהב-כתום. הוא קטנטן, גדול כגדל אגודל ומשקלו כחמשה או שבעה גרם (כמו מטבע של עשר אגורות).

חשבתם שכל העטלפים חיים במערות חשוכות? ובכן, לזיזפים יש בית אחר לגמרי. הם מכרסמים בעדינות את ה'ורידים' של עלים גדולים ורחבים של צמח טרופי, הליקוניה שמו. הכרסום של העטלפים מחשב ומדק, כדי שהעלים יתקפלו בזווית הנכונה, ואז יעשו כמו אהלים. האהלים מגנים על משפחת העטלפים מגשם ומבעלי-חיים אחרים.

כשהם מתחבאים בתוך האהל הירק, ואור השמש מאיר עליו מבחוץ, הפרוה הלבנה שלהם נעשית מעט שקופה ונראית ירקה. כך קשה מאוד לטורפים למצא אותם. אם הם מרגישים בתנועה חשודה ליד האהל, הם ממהרים לפרש כנפים ולברוח לאהל מלוט אחר, שהכינו מראש לשעת חרום.

הזיזפים אוהבים ללכל פרות מתוקים, במיוחד תאנים. את החפוש אחר המזון הם עושים בשעות הלילה. יש להם חוש ריח מפתח, שעוזר להם לאתר את התאנים העסיסיות שעל העצים. הם מנוטים את דרכם מ'משוחחים' זה עם זה על-ידי צייצים בקול גבוה מאוד, ואזני בני-האדם אינם מסגלות לשמע צלילים כאלה.

כשגור זיזף נולד האם נושאת אותו עליה לכל מקום, עד שהוא גדל ונעשה כבד מדי. אז היא משאירה אותו באהל כשהיא יוצאת לחפש אכל לכלם.

איור:

מרדכי אייזנשטט

מאת:

דניאל גורדון

פרולוג: הבה נחזר שנים רבות לאחור, לילדותו של רבי יהונתן אייבשיץ, בעיר הפולנית פינצ'וב. שם נולדה גם אמו, בתו של רב העיר, רבי משה יהודה-ליב צונץ. הוא נדע בילד פלא, גאון ועלוי, אבל גם בילד שמיח ושובב.

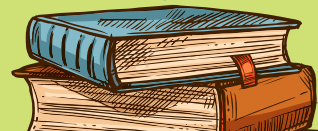
פינצ'וב, פולין

הפשוט: יבוא

הלכה בשבוע

ילדים אינם צמים בתשעה באב, אבל עליהם להמנע מאכילת מצדנים וממתקים. גם הם נוטלים ידים בבקר עד קשרי האצבעות בלבד; אין מתרחצים, אין נוצלים נעלי עור ואין יושבים על כסא עד חצות היום.

חיים יהודיים

מנחם כהן

מחורבן לבנייה בקיבוץ כיסופים

תעודת זהות. הרב אריאל איגרא, בן 48, רב היישוב שלומית ורב המועצה האזורית אשכול. בעבר התגורר ביישוב ניסנית שבגוש קטיף. עם הקמת היישוב שלומית, שבו קבעו את ביתם לא מעט ממפוני הגוש, נקרא לשמש רבו. מאז פרוץ המלחמה הוא מוביל את מלאכת הסיוע הרוחני ביישובי המועצה.

התעוררות. מאז טבח שמחת תורה אני מבחין בתופעה מופלאה: הלבבות נפתחים לרווחה. הציבור שחוזר לבתיו מחפש יותר ויותר סממנים יהודיים. אנשים מבקשים סיוע בבניית בתי כנסת או בשיפוצם. הם אומרים לי משפט אחד שמזקק הכול: "נלחמו בנו רק מפני שאנחנו יהודים – ואנחנו חוזרים לכאן הרבה יותר יהודים".

חזרה. התהליך הזה מקיף את כולם. נערי בר מצווה מבקשים תפילין, תושבים קונים מזוזות, ואפילו עגלות הקפה המקומיות ביקשו פתאום תעודת כשרות. הכול משתנה. רואים במוחש ש'לא יידח ממנו נידח' – כל יהודי מחפש את דרכו בחזרה למקורות.

שיקום. היישוב שלנו, שלומית, שגם בו נהרגו ארבעה תושבים בקרבות שמחת תורה, פונה למלון למשך כמה חודשים. היינו היישוב הראשון בעוטף שהחליט לחזור הביתה, כבר בחודש אדר א'. יתר היישובים חזרו בהמשך הזמן. קיבוץ כיסופים, שספג מכה קשה מאוד, החל לחזור רק בעת האחרונה. היה שם חורבן כבד – בתים שרופים, מבני ציבור שנמחקו. אבל הקהילה מראה עוצמה אדירה: התושבים חוזרים הביתה ואפילו קולטים משפחות חדשות.

פנייה. גל, בחור מסורתי מכיסופים, התקשר אליי וסיפר שחברי הקיבוץ החליטו להקצות מבנה קבע לבית כנסת. "חוץ מהקירות אין לי

כשתושב קיבוץ כיסופים פנה אל רב המועצה האזורית, לבקש סיוע לבניית בית כנסת, לא ידע איזו סגירת מעגל מחכה לו

הרב איגרא (למעלה) בחנוכת בית הכנסת בכיסופים. למטה: תפילת מנחה ראשונה במקום

כלום; אני צריך עזרה", אמר לי. השבתי מייד בחיוב.

דמעות. בהשגחה פרטית מופלאה, בדיוק באותו שבוע פינינו את בית הכנסת הזמני בשלומית, כדי לעבור למבנה הקבע החדש – שאותו חנכנו לזכר תושבי היישוב, שהגנו ביום הטבח על היישוב הסמוך, פרייגן. הציוד של בית הכנסת הקודם נתנם בשמחה לחברים מכיסופים. גל ראה את ארון הקודש, הבימה והכיסאות, ופרץ בבכי של התרגשות.

מעגל. ארון הקודש בא במקורו מבית הכנסת של היישוב שליו בגוש קטיף. הפרוכת שלו נתרמה בזמנו בידי אלירז פרץ הי"ד, לזכר אחיו אוריאל הי"ד, לפני שאלירז עצמו נפל בקרב בעזה. מי היה מאמין שארון קודש, ששרד את חורבן גוש קטיף, ימצא את מקומו החדש בתוך קיבוץ!

סוד. בחנוכת בית הכנסת גיליתי לחברי הקיבוץ עוד סוד: מי ששיפצו ובנו את הבימה ואת ארון הקודש בשלומית היו הגיבורים שלנו, ראובן ששפורטס ובכור סוויד הי"ד, שיצאו בשמחת תורה להגן על פרייגן ונפלו בקרב. החברים בכיסופים התרגשו מאוד. אחד מהם הצביע על חנוכייה גדולה שהציבו ואמר: "חנוכייה זו בנה במו ידיו חברנו שלמה מנצור, שנחטף לעזה ונרצח שם".

אחדות. התפללנו מנחה ראשונה בהיסטוריה של הקיבוץ, קבענו מזוזה בפתח, ואחד החברים בירך בקול חנוק 'שהחיינו'. איחלתי להם שבקרוב המבנה הנוכחי יהיה צר מלהכיל, ונצטרך לקבוע מזוזה חדשה במבנה ענק, מרוב מתפללים.

תיקון. התיקון הזה ממס את משקעי העבר. בעבר, מקצת חברי הקיבוץ היו בחזית מעודדי הגירוש מגוש קטיף. כשהמפונים עברו אז דרך כיסופים, היו שם שלטים קשים, ואפילו לא הרשו להם להתפלל מנחה בשטח הקיבוץ. עכשיו החומות נפלו.

מסר. כשמדברים בגובה העיניים ומסירים את המחיצות, רואים שכולנו הרבה יותר מאוחדים ממה שנראה. יש רק חומות של חוסר היכרות שצריך לשבור. עלינו להתחבר יחד למקורות ולזכור שאנחנו כאן מתוך חיבור עמוק ואמיתי למורשת ישראל ולארץ ישראל.

הרשת המשתלמת בישראל עם

כשרויות מהזדרזות

הרשת הטובה בישראל למצורי מהדרין!

מחסני השוק
מנחים בכל מחיר

מחסני השוק
מהדרין